

Vlaanderen Boven
Vlaamse Leeuw

twee nationale hymnen ?

overzicht

- 1. de Vlaamse Leeuw tussen allerlei vlaggen
- 2. volksliederen hier en daar
- 3. typisch Belgisch ?!
- 4. Vanwaar de Vlaamse Leeuw als lied ?
- 5. Vlaanderen Boven
- 6. het zingen van de Vlaamse Leeuw

1. onze Leeuw
tussen allerlei vlaggen

België

De kleuren van de Belgische vlag zijn die van het wapenschild van het voormalige hertogdom Brabant: een leeuw van goud (geel) op een achtergrond van sabel (zwart) geklauwd en getongd van keel (rood).

1183 – 1795

Vlaams Gewest

Waals Gewest

vlaggen genoeg

Brussels
Hoofdstedelijk
Gewest

Duitstalige
Gemeenschap

privévlag ?

Belgische vlag

voor een eendrachtig
en verdraagzaam
federaal België

2007

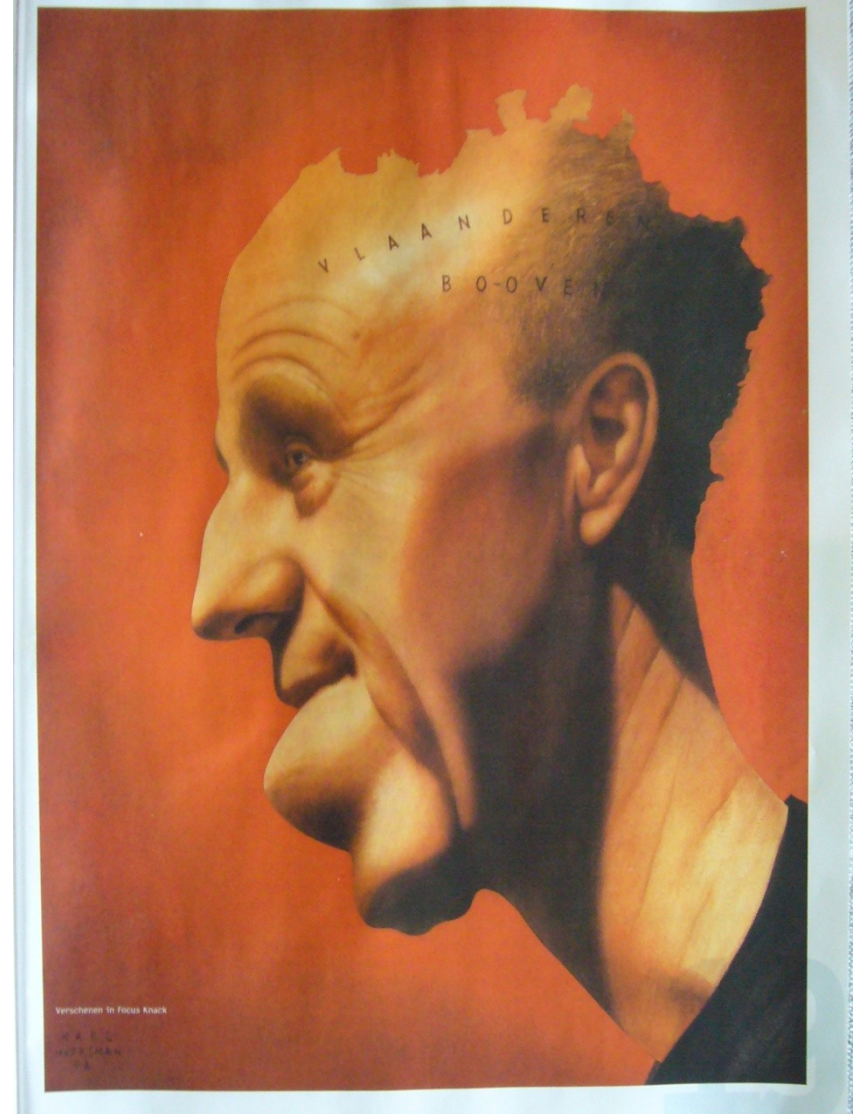

© J. de Selliers 2007-2008.

- **JA aan een eendrachtig en verdraagzaam federaal België, waar:**
- Onze nationale talen beter worden onderwezen, zodat Nederlands en Franstaligen zich overal in België in hun moedertaal zouden kunnen uitdrukken.
- Eén groot meertalig Brussels gewest niet langer een taboe mag blijven.
- Er minder regeringen zijn, en beslissingen van nationaal belang op het federale niveau genomen worden.
- ***Moge deze Belgische hart-vlag meer tolerantie in Belgische politiek brengen!***

Vlaanderen twee vlaggen en een artiestenkop

Vlaamse Leeuw in het
wapenboek van Gelre
tweede helft 14e eeuw :

tong en klauwen rood

- in de heraldiek van de 14 e eeuw met rode klauwen en tong
- in België officieel voor de :
 - Nederlandstalige Cultuurgemeenschap vanaf 1973
 - Vlaamse Gemeenschap vanaf 1985

- zeker de oudste versie :
(wapenboek van Wijnbergen, eind 13e eeuw)
- nog steeds de vlag van de Vlaamse Beweging
en van wat rechtseren Vlamingen
- maar ook van de wielersupporters,
bv. tijdens de Ronde van Vlaanderen (rond Pasen)
en in het seizoen van het veldrijden

**Provinciale
Guldensporen-
viering**

Zaterdag 4 juli 2009
Zondag 5 juli 2009
Heusden-Zolder

nieuwe
vlag
van
Limburg ?

2. volksliederen

volksliederen / hymnen in België

- Brabançonne 1830
in drie versies, ook een Duitse !
- Vlaamse Leeuw 1845
- Le Chant des Wallons 1900-1901
- en geen eigen volkslied

volksliederen in Europa ter vergelijking

- Brabançonne 1830
- Vlaamse Leeuw 1845
- Chant des Wallons 1900 – 1901

*

- Wilhelmus tussen 1568 en 1572,
maar pas sinds 1932 Nederlands volk lied -
tevorens vanaf 1817

*Wien Neêrlands bloed in d' aders vloeit
Van vreemde smetten vrij ...*

- God save the King / Queen 1740 / 1745
nooit officieel tot volkslied verklaard
- La Marcha Real (*Koninklijke Mars*) 1761 / 1770
vanaf 1997 officieel volkslied, maar zonder tekst
- Marseillaise 1792, officieel volkslied 1795 en
opnieuw na Napoleon
- Deutschlandlied 1841
Hoffman von Fallersleben – Joseph Haydn
- Il Canto degli Italiani / Fratelli d'Italia 1847

Oost-Europa

- Jeszcze Polska nie zginęła 1797
Nog is Polen niet verloren
- Kde domov můj 1834 - officieel volkslied 1920
Waar is mijn thuis ?
Sinds de scheiding van 1993 delen Tsjechië en Slowakij de strofen
- Isten, áldd meg a magyart of Himnusz 1844
God, zegen de Hongaren / met goede zin en overvloed, ...
Dit volk heeft reeds geboet / voor het verleden en de toekomst !

Rusland

- 1791 Grompobedy razdavajsja !
Dat de zege daverend weerklinke !
- 1815 Gebed van de Russen
- 1833 God, behoed de tsaar !
- 1917 La Marseillaise 1918
- (± 1918) De Internationale
- 1944 Gimn Sovjetskogo Sojoeza (Sovjetunie)
- 1991 Patriottenlied
- 2000 Gimn Rossijskoj Federatsii

3.

typisch

Belgisch

Kan men zich voorstellen dat
Stef Bos of destijds André Hazes
het Wilhelmus zou zijn gaan zingen
op Soestdijk ?

in Brussel

kan van alles !

Jo Lemaire

O Belgique, ô **mère** chérie,
A toi nos coeurs, à toi nos bras,
A toi notre **sang**, ô Patrie !
Nous le jurons tous, tu vivras !
Tu vivras toujours grande et belle
Et ton **invincible** unité
Aura pour devise immortelle :
Le Roi, la Loi, la Liberté !
Le Roi, la Loi, la Liberté !
Le Roi, la Loi, la Liberté !

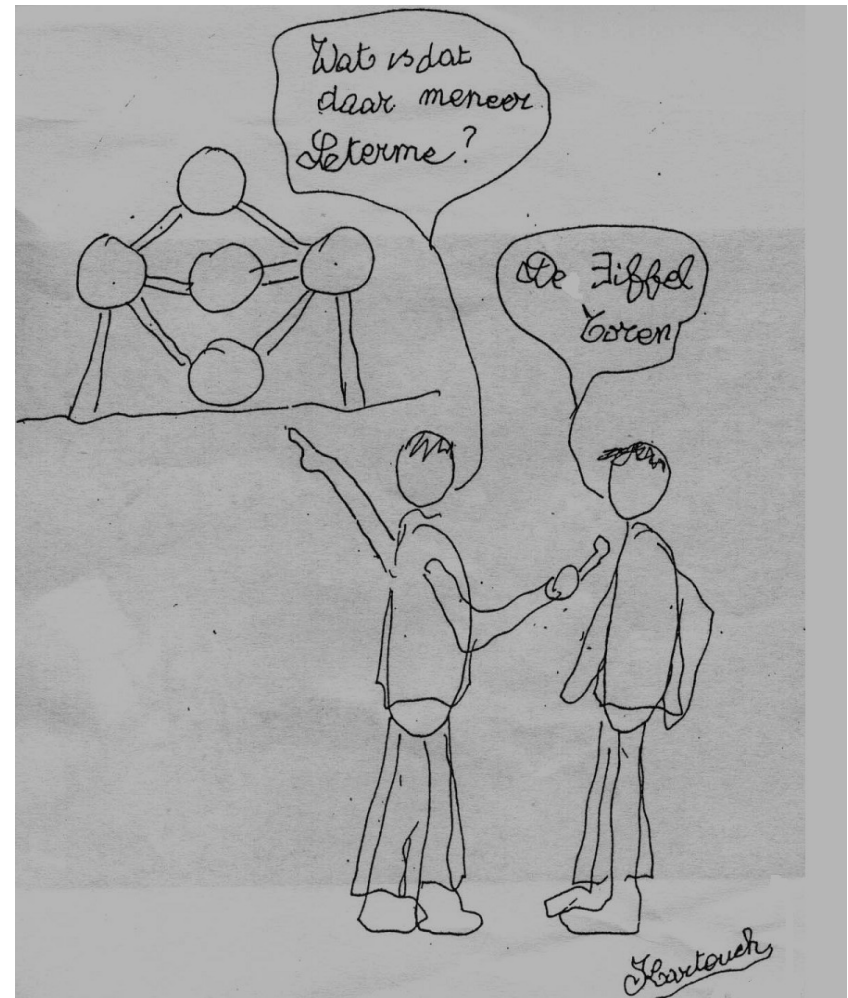
O dierbaar België, o heilig **land der vaad'ren**,
Onze ziel en ons hart zijn u gewijd.
Aanvaard ons kracht en het **bloed** van ons adren
Wees ons doel in **arbeid** en in strijd
Bloei, o land, in eendracht niet te breken:
Wees immer u zelf en **ongeknecht**,
Het woord getrouw dat ge onbevreesd moogt spreken
Voor Vorst, voor Vrijheid en voor Recht
Voor Vorst, voor Vrijheid en voor Recht
Voor Vorst, voor Vrijheid en voor Recht

Helmut Lotti

een heel bijzondere versie van de Brabançonne

Op 21 juli 2007, de Belgische nationale feestdag, vroeg een Franstalig tv-journalist aan toenmalig federaal regeringsformateur en toekomstig premier Yves Leterme of hij de Brabançonne kon zingen. Ja, zei die, en produceerde prompt ...

de eerste maten van de ...

4.

de Vlaamse Leeuw als lied
achtergronden

Vlaamse Leeuw strijdlied 1845

- tekst van Hippoliet J. van Peene
(Kaprijke 1811 – Gent 1864)
- gecomponeerd door Karel Miry
(Gent 1823 – 1889)
- Tijd van - romantiek
- niet denkbeeldige Franse aspiraties

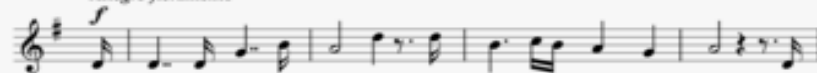
VLAANDEREN

De Vlaamse Leeuw

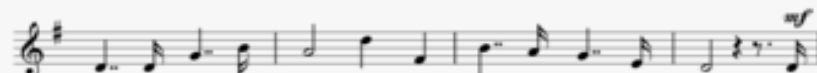
Woorden: Hippoliet van Peene (1811-1864)

Muziek: Karel Miry (1823-1889)

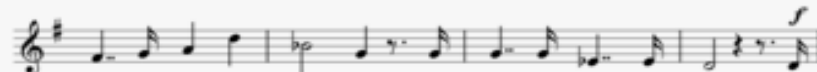
Allegro fiamante

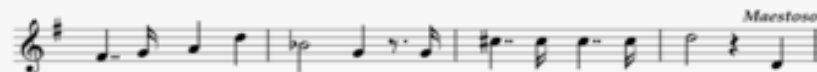
1. Zij zul - len hem niet tem - men, De fie - re - Vlaam - se Leeuw. Al
2. De tijd ver - slindt de ste - den, geen tro - nen - blij - ven staan: De

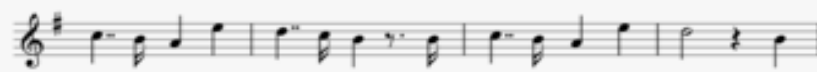
drei - gen zij zijn vrij - heid met kluis - ters en ge - schreeuw. Zij
le - ger - ben - den sne - ven, een volk zal nooit ver - gaan. De

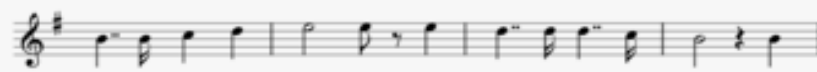
zul - len hem niet tem - men, Zo - lang een Vla - ming leeft, Zo -
vij - and trekt te vel - de, om - ringd van doods - ge - vaar. Wij

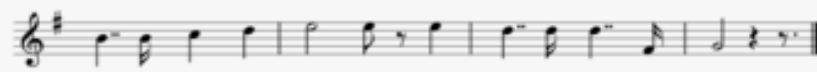
lang de Leeuw kan klau - wen, Zo - lang hij tan - den heeft. } Zij
la - chen met zijn woe - de, de Vlaam - se Leeuw is daar. }

zul - len hem niet tem - men, Zo - lang een Vla - ming leeft, Zo -

lang de Leeuw kan klau - wen, Zo - lang hij tan - den heeft. Zo -

lang de Leeuw kan klau - wen, Zo - lang hij tan - den heeft.

geïnspireerd door

- de *Leeuwenzang*

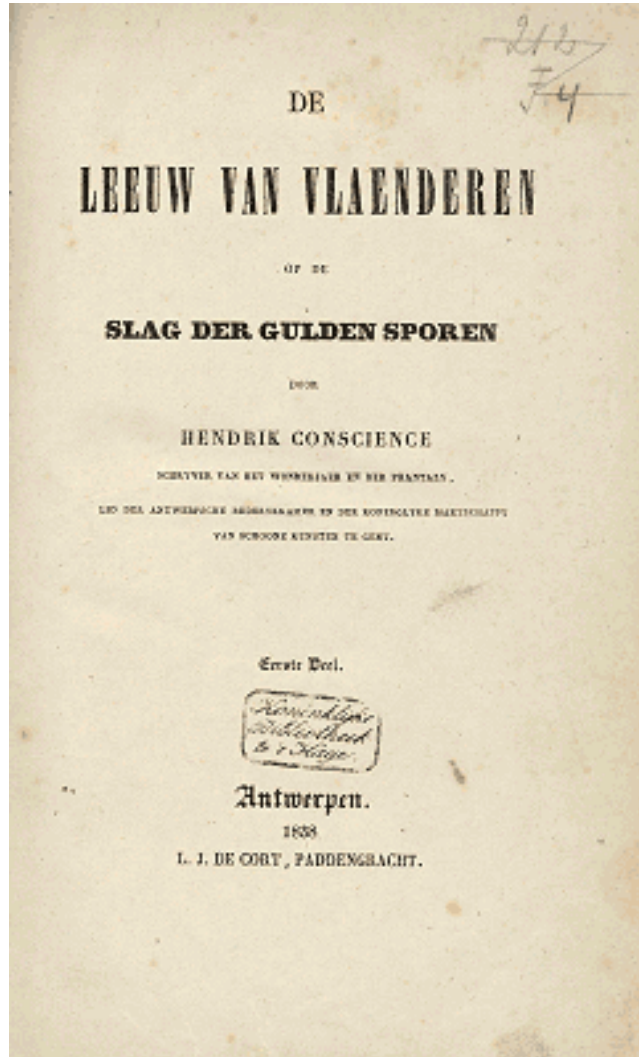
in de Brabantse Yeesten van Jan van Boendale
(rijmkroniek ca. 1347)

pastiche van

- het *Rheinlied* van 1840

van Nikolaus Becker (1809-1845; Duitse Romantiek)

toeval ?

De Leeuw van Vlaenderen

of de

Slag der Gulden Sporen - 1302

Hendrik Conscience

1838

*Sie sollen ihn nicht haben
den freien deutschen Rhein*

*

Ze zullen hem niet temmen
de fiere Vlaamse Leeuw

eerste strofe

Zij zullen hem niet temmen,
de fiere Vlaamse Leeuw,
al dreigen zij zijn vrijheid
met kluisters en geschreeuw
Zij zullen hem niet temmen
zolang één Vlaming leeft,
zolang de Leeuw kan klauwen
zolang hij tanden heeft.

Zij zullen hem niet temmen
zolang één Vlaming leeft,
zolang de Leeuw kan klauwen,
zolang hij tanden heeft.

Sie sollen ihn nicht haben
den freien deutschen Rhein,
ob sie wie gierige Raben
sich heiser danach schrein
So lang er ruhig wallend
sein grünes Kleid noch trägt
so lang ein Ruder schallend
in seine Wogen schlägt.

Sie sollen ihn nicht haben,
den freien deutschen Rhein,
bis seine Flut begraben
des letzten Manns Gebein.

Nikolaus Becker

1809-1845

- Rheinlied 1840 : tegen het expansionisme van Frankrijk, dat aanspraak maakte op het gebied links van de Rijn : Elzass - Lothringen
- Meer dan zeventig keer getoonzet, o.m. door Schubert
- Groot succes bij het volk
- Waardering met 1000 Thaler van de Pruisische koning Friedrich Wilhem IV
- Ehrenpokal van koning Ludwig von Bayern

www.rheine-schutzgebiete.de

1914

Sie sollen ihn nicht haben, den freien deutschen Rhein,
Ob sie wie gierige Raben sich häuser dazwisch schreiben.

Sie sollen
ihn nicht
haben!

reliefmedaillon in Geilenkirchen
onthuld op 13. August 1899

Vlaamse Beweging en Duitse Romantriek

**August Heinrich Hoffmann
von Fallersleben 1798-1874**

Jan Frans Willems 1793 -1846
“Vader van de Vlaamse Beweging”

romantiek in de literatuur

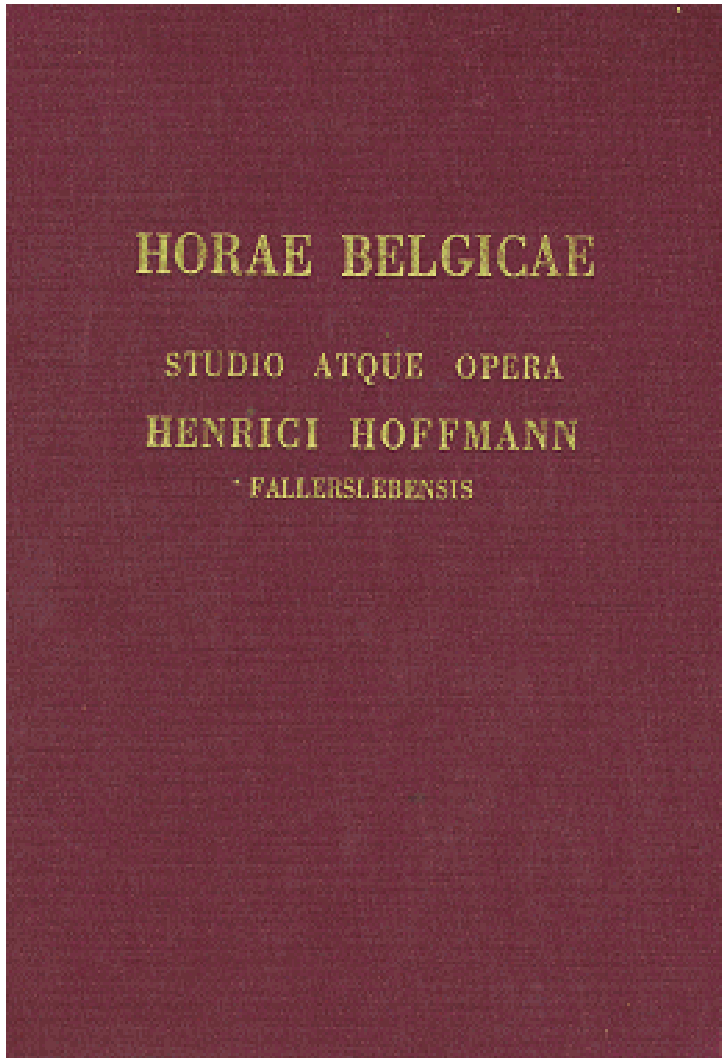
- terug naar het verleden
(geschiedenis – sagen – legenden)
- terug naar de natuur
- persoonlijke gevoelsbeleving

Invloed van Hoffman von Fallersleben

In 1821 kwam hij naar (het toenmalige sinds 1815 weer eengemaakte) Nederland om kennis te maken met de overblijfselen van de Middelnederlandse letterkunde, waarvan hij een vurig beminnaar en beoefenaar was. Bij de Hollander Bilderdijk (1757 – 1831) had hij geen succes, bij de Vlaming Jan Frans Willems wél. Aan hun contacten en Hoffmans “litterarische Reise” is de uitgave te danken van zijn *Horae Belgicae*, met daarin de eerste tekstedities van een aantal Middelnederlandse werken.

Horae Belgicae (12 delen)

1830 -1862

- Floris ende Blancefloer door Diederic van Assenede
- Carel ende Elegast
- Esmoreit
Een abel spel van Esmoreit, sconincs sone van Cecilien, ende ene sotternie daer na volghende.
- Gloriant - Een abel spel ende een edel dinc van den hertoghe van Bruunswijc, hoe hi wert minnende des rode lioens dochter van Abelant, ende ene sotternie na volghende.
- Antwerps Liedboek

In het Middel-Nederlands gestelde gedichten “**Lovekens**”

VLAENDEREN BOVENAL H. von Fallersleben – F. Van Duyse

**Vlaenderen,
dach en nacht denc ic aen u.
Waer ic ooc ben en vaer,
ghi syt mi altyt naer,
waer ic ooc ben en vaer,
ghi syt mi altyt naer.**

**Vlaenderen,
dach en nacht denc ic aen u.**

**Beemden en velden staen overal groen;
schoon is ons lant geheel,
schoon als een lustprieel,
beemden en velden staen overal groen.**

**Vlaenderen,
boven al hebbic u lief.
Ghi minen lust, myn smert,
ghi licht mi diep in 't hert,
ghi minen lust, myn smert,
ghi licht mi diep in 't hert.**

**Vlaenderen,
boven al hebbic u lief.**

**Overal vrolichheit, overal lust
Maechden van fier gelaet,
cnapen so vroom en draet
Overal vrolichheit, overal lust.**

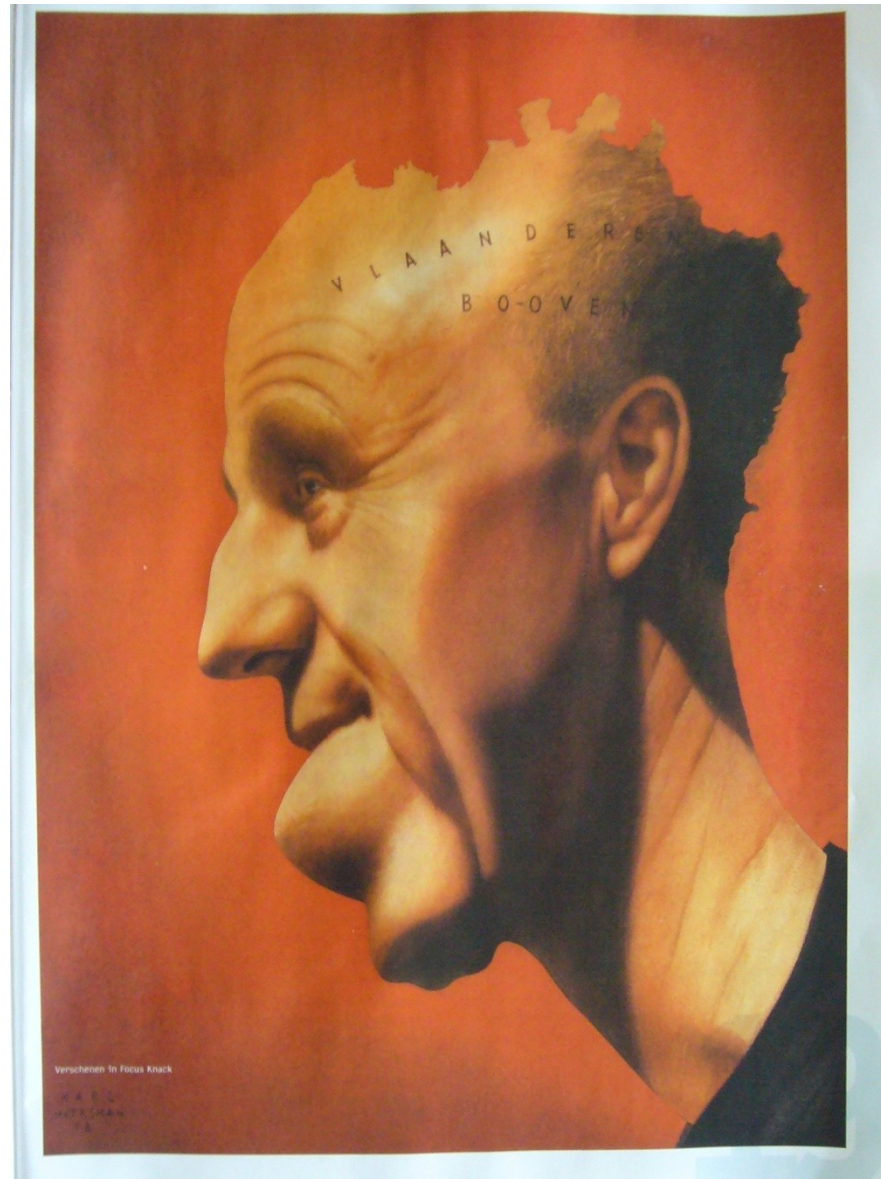
“grote liefde” !

Vlaenderen, allentyt blyf di mi lief.
Neemt van mi hert en hant,
neemt mine trou te pant,
neemt van mi hert en hant,
neemt mine trou te pant.
Vlaenderen, allen tyt blyfdi mi lief.

5.

Vlaanderen Boven

Vlaanderen boven

Hoe een hit feestlied werd

- Vlaamse regering vóór 1999 geleid door christen-democraat Van den Brande
- voorbereiding 700 jaar Gulden Sporen in 2002 :
- klassieke viering met *trompetgeschal*
- na de dioxinecrisis en de verkiezingen van 1999 een paars-groene regering
- plannen voor 2002 afgezwakt, weg van de nationalistische toon: moet volks zijn, met barbecue en zo

niet te veel leeuwengeklauw

- **Socialisten**, **liberalen** en **groenen** zingen niet zo graag de Vlaamse Leeuw.
- Gaan op zoek naar een “feestlied” met neutraler karakter
- Er is niet veel tijd: men landt bij de populaire Raymond van het Groenewoud

VLAANDEREN BOVEN !

(eind jaren zeventig)

een paars-groene grap ?

- De ironische opzet blijft.
- Een paar verzen worden aangepast, o.m. een over de koning.

aangepast

Versie 1978

- * Waar er mossel met frit is
waar er kip aan het spit is
waar de kerk in 't midden staat
waar de purperen hei bloeit
en het geld in het zwart vloeit
waar men nauwelijks Nederlands
praat.
- * waar een diploma geen zin heeft
en de koning geen kind heeft
waar de schuimwijnkoningin
defileert
waar het volk goedlachs is
en een vuist zonder kracht is
waar men faalt en aan de toog
eksplikeert

Versie 2002

- * Waar er mossel met frit is
waar er kip aan het spit is
waar de kerk in 't midden staat
waar de purperen hei bloeit
en het geld in het zwart vloeit
waar men nauwelijks Nederlands
praat.
- * **waar het zwijgen veel zin heeft
en de koning een kind heeft**
waar de schuimwijnkoningin
defileert
waar het volk goedlachs is
en een vuist zonder kracht is
waar men faalt en aan de toog
eksplikeert

- Vlaanderen Boven
waar men de Heer nog kan loven
waar de mensen belangrijk zijn
en de buiken omvangrijk zijn
Vlaanderen buiten
waar Vlaamse vogeltjes fluiten
Vlaanderen m'n land
bij het Noordzeestrand
- waar de kleurenbuis grijs is
en een schroef nog een vijs is
waar de rijkswacht goed
functioneert
waar een pik een houweel is
en een pintje teveel is
Francis Bay 't orkest dirigeert,
dirigeert

- Vlaanderen Boven
waar men de Heer nog kan loven
waar de mensen belangrijk zijn
en de buiken omvangrijk zijn
Vlaanderen buiten
waar de vogeltjes fluiten
Vlaanderen m'n land
bij het Noordzeestrand
- waar de kleurenbuis grijs is
en een schroef nog een vijs is
waar de rijkswacht goed
functioneert
waar een pik een houweel is
en een pintje teveel is
alle wegen dicht zijn gesmeerd

- waar de g soms een h is
AVV VVK is
en men ernst zodanig prijst
waar de Chiro paraat staat
en de vrouw aan de vaat staat
waar de camera traag gaat
De premier soms naar huis gaat
De vakantie naar Spanje wijst, en
terug
- Vlaanderen Boven
waar men de Heer nog kan loven
waar de mensen belangrijk zijn
Vlaanderen buiten
Waar Vlaamse vogeltjes fluiten
Vlaanderen m'n land
bij het Noordzeestrand, het
Noordzeestrand

- waar de g soms een h is
AVV VVK is
en men ernst zodanig prijst
waar de Chiro paraat staat
de man aan de vaat staat
waar de camera traag gaat,
de premier nogal vaag praat
de vakantie naar Spanje wijst
- Vlaanderen Boven
waar men de Heer nog kan loven
waar de mensen belangrijk zijn
Vlaanderen buiten
waar de vogeltjes fluiten
Vlaanderen m'n land
bij het Noordzeestrand

succes ?

- **samenzang veertien bekende artiesten :**
Raymond van het Groenewoud, Bart Peeters, Belle Perez, Clouseau, Danaë, Frank Vander Linden, Rocco Granata, Ronny Mosuse, Sarah, Sergio, Stijn Meuris, Will Tura en Salvatore Adamo.
- tweeduizend singles her en der uitgedeeld
- niet lang meegegaan : hit van één zomer
- Vlaamse Leeuw niet overwonnen : die klauwt dapper voort, en als nodig zingt de koning mee.

*

haan tussen flamenco's

faciliteiten
of
aanpassen
?

6.

het zingen van
de Vlaamse Leeuw

Sarcosy Marseillaise ?

De oplossing ?

**Dank u
voor de medewerking !**